

در درجه

چالش‌های ناتمام محیط بانان

شهروند- محیط بان کاظم مصدق، ۴۵ ساله و با ۱۸ سال سابقه خدمت در پارک ملی گلستان، روزشنبه (۶ اردیبهشت ۱۴۰۴) در منطقه کویلر این پارک بر اثر تیراندازی شکارچیان غیرمجاز به شهادت رسید. این حادثه تلخ زمانی رخ داد که وی به همراه همکار خود در حال گشت زنی برای جلوگیری از فعالیت شکارچیان غیرمجاز بود. شکارچیان پس از درگیری و شلیک به محیط بان، با استفاده از تاریکی شب از محل متواری شدند. کاظم مصدق، متولد سال ۱۳۵۹، متأهل و پدر دو فرزند بود که زندگی خود را وقف حفاظت از طبیعت و حیات وحش پارک ملی گلستان کرده بود. پارک ملی گلستان به عنوان قدیمی ترین پارک ملی ایران و یکی از ذخیره گاه های زیست کره یونسکو، پناهگاهی برای گونه های ارزشمند گیاهی و جانوری است و محیط بانان آن در شرایط دشوار و با حداقل امکانات از این میراث طبیعی حفاظت می کنند. هرچند به گفته سردار محمدسعید فاضل دادگر، فرمانده انتظامی استان گلستان می گوید: «با تلاش بی وقفه و تحقیقات تخصصی دو مظنون اصلی حادثه تیراندازی شکارچیان غیرمجاز که منجر به شهادت یک محیط بان در پارک ملی گلستان شد، دریکی از روستاهای کلاله دستگیر شدند.

قتل کاظم مصدق بار دیگر چالش های جدی را آشکار کرد

قتل محیط بان کاظم مصدق در پارک ملی گلستان، بار دیگر چالش های جدی در حفاظت از محیط زیست ایران را آشکار کرد. محیط بانان به عنوان مدافعان طبیعت، همواره در خط مقدم مقابله با شکارچیان غیرمجاز و قاچاقچیان منابع طبیعی قرار دارند. شهادت کاظم مصدق (با ۱۴ سال سابقه و پدر دو فرزند) و محیط بانان پیشین مانند تاج محمد باشقره و سعید پیرهام، نشان می دهد این حرفه با تهدیدات جانی جدی همراه است. نیاز به تجهیزات ایمنی پیشرفته تر (مانند جلیقه ضد گلوله، وسایل ارتباطی ماهواره ای) و افزایش نیروهای حفاظتی در مناطق بحرانی احساس می شود.

چالش های محیط بانان در کشور

تاریخچه محیط بانی به سال ۱۳۰۷ برمی گردد که در سال ۱۳۹۲ جارت تشکیلاتی یگان حفاظت استان ها تصویب شد و قانون حمایت قضایی و بیمه ای از مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل بانی، در سال ۱۳۹۹ به تصویب رسید تا از این افراد در برابر آسیب های ناشی از تعارضات احتمالی حمایت و خسارات مالی در قبال صدمات جانی و ضرر و زیان مالی آنها در راستای انجام وظیفه را جبران کند. با وجود فرصت های ایجاد شده ناشی از تصویب این قانون، محیط بانان با مشکل مهم محدودیت استفاده از سلاح برای محافظت از عرصه های طبیعی کشور مواجه نشده اند. محیط بانان مسئولیت های مهم و خطیری مانند اعمال قوانین در جهت پیشگیری و جلوگیری از هرگونه تخریب زیست محیطی، شکار و صید غیرمجاز، همکاری در اجرای فعالیت های آماربرداری حیات وحش، مدیریت جمعیت جانوران وحشی آسیب رسان، امداد و نجات حیات وحش خشکی و دریایی را برعهده دارند. طبق اعلام مرکز پژوهش های مجلس، نتایج بررسی ها تأیید می کند که محیط بانان با چالش هایی مانند بالا بودن سرانه حفاظتی (۱۰ برابر مقدار استاندارد)، بالا بودن زمان خدمت علی رغم عدم دریافت حق الزحمه کامل اضافه کاری، محدودیت ارتقای شغلی و به واسطه مدرک تحصیلی، کاهش امتیاز سخنی شرایط کار در زمان بازنشستگی، مشکلاتی در احراز شهادت و جانبازی، وضعیت نامناسب تجهیزات خودروبی، ارتباطات بیسیمی، کمبود تجهیزات و ادوات اطفای حریق، وضعیت ناآکارآمد دریافت حق جیره های غذایی، تأخیر و ناقص پرداخت شدن حق الکشف ها، عدم برخورداری از معافیت مالیاتی حقوق دریافتی، اطلاع دادرسی در پرونده های منجر به فوت متخلفین، اطلاع دادرسی در رسیدگی به پرونده های متخلفان شکار و صید و عدم اختصاص اعتبار کافی برای پرداخت هزینه های دادرسی مواجه هستند.

محدودیت محیط بانان برای استفاده از سلاح

با وجود فرصت های ایجاد شده پس از تصویب قانون حمایت قضایی و بیمه ای از مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل بانی در سال ۱۳۹۹، مانند برخورداری نیروهای یگان حفاظت از خدمات بیمه ای تکمیلی، عمر، حوادث و مسئولیت مدنی در مقابل شخص ثالث و مسئولیت مدنی کارفرما در قبال کارکنان، از بین رفتن مشکلات ناشی از عدم پرداخت دیه مصدومان یا فوت شدگان توسط نیروهای یگان و برخورداری نیروهای افتخاری از خدمات بیمه ای شامل دیه و درمان در صورت بروز حوادث و آسیب افراد، محیط بانان با مشکل مهم محدودیت استفاده از سلاح برای محافظت از عرصه های طبیعی کشور مواجه شده اند. پیش از تصویب این قانون، مأموران یگان حفاظت محیط زیست، طبق قوانین ومقررات و دستورالعمل تشکیل یگان های حفاظت در دستگاه های اجرایی، ضابط خاص محسوب می شدند و مطابق با قانون به کارگیری سلاح در انجام وظایف و مأموریت های سازمانی خود، حق به کارگیری سلاح را داشتند. پس از تصویب قانون حمایت بیمه ای و قضایی نیروهای یگان حفاظت سازمان محیط زیست و جنگلبانی، این نیروها با محدودیت استفاده از سلاح سازمانی مواجه شدند که مشکلات فراوانی مانند ایجاد محدودیت در به کارگیری سلاح سازمانی توسط نیروهای در حین انجام مأموریت های محوله، جری شدن متخلفان شکار و صید پس از آگاهی از محدودیت ایجاد شده برای به کارگیری سلاح توسط محیط بانان، ایجاد ترس و نگرانی در نیروها برای استفاده از سلاح سازمانی در مواقع ضروری و ایجاد دلهره و نگرانی در خانواده نیروهای یگان حفاظت به دلیل ضعف قانونی در حمایت از نیروها پس از استفاده از سلاح سازمانی را در راستای اجرای وظایف و مأموریت های محوله یگان حفاظت ایجاد کرده است. قبل از تصویب این قانون، براساس ماده ۲۷ دستورالعمل خدمتی گارد محیط زیست، آن دسته از مأموران سازمان حفاظت محیط زیست که ضابط دادگستری هستند، هنگام انجام وظایف قانونی و در اجرای ماموریت های محوله برای کشف و تعقیب جرائم مصرح در قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست، در شمار نیروهای مسلح موضوع ماده یک قانون بکارگیری سلاح توسط مامورین نیروهای مسلح در موارد ضروری محسوب و در چارچوب و موازین دقیق قانون مذکور حق استفاده از اسلحه سازمانی را داشتند. اما در ماده یک قانون حمایت قضایی و بیمه ای از مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگلبانی مصوب ۲۳/۲/۱۳۹۹ با ایجاد محدودیت نیروها جهت استفاده از سلاح سازمانی، عملاً در پاره ای از موارد- صرفاً در خصوص بندهای ۲۰۱ و ۳ ماده سه قانون بکارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب (۱۳۷۳/۱۰/۱۸) و بند ۴ ماده سه (در صورت رعایت موازین خاصی) قانون مذکور- آنها حق استفاده از سلاح سازمانی را دارند. از جمله محدودیت های ایجاد شده در این خصوص، سلب اختیار استفاده از بندهای ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۰ قانون بکارگیری سلاح است. در واقع قانون حمایت قضایی و بیمه ای از مأموران یگان حفاظت محیط زیست و جنگل بانی ۲۳/۲/۱۳۹۹ صرفاً اختیارات تدافعی رابه محیط بانان داده است.

آیا کمپین تهران دوست داشتنی به ایجاد حس تعلق خاطر به شهر کمک می کند؟

پروبال دادن به روح شهر

📌 **شهروند**] شهرها به خصوص آنهایی که کلانشهر بودن را یدک می کشند، در جهانی که به مدرن بودنش می نازد با چالش مهمی دست به گریبان هستند؛ ایجاد حس تعلق و هویت. واقعیت امر این است که ساکنان این شهرها زیر سایه جمعیت متنوع، سبک زندگی پرشتاب و تغییرات مداوم نمی توانند با محیط شهری ارتباط عمیق برقرار کنند. شاید برای همین است که تحقیقات بر این مساله تأکید دارند که در کلانشهرها با جمعیت ۱۵ میلیونی، سرعت تغییرات شهری و مهاجرت های گسترده باعث کاهش ارتباط عاطفی با محیط می شود. هرچند مطالعات یونسکو هم بر این مساله صحه می گذارد که نرخ تعلق شهری در کلانشهرهای آسیایی ۳۷ درصد پایین تر از شهرهای متوسط است، بنابراین برخی شهرها برای مقابله با این مساله کمپین های مختلفی طراحی می کنند؛ کمپین هایی با هدف تقویت پیوندهای اجتماعی هویت محلی و حس افتخار نسبت به شهر است.

کمپینی با هدف بهبود تصویر ذهنی شهر تهران

تهران در یک نگاه به عنوان پایتخت تاریخی ایران، حامل لایه های هویتی متعددی است. لایه تاریخی این شهر ۱۵۰ اثر ثبت ملی را به خود می بیند. در حوزه زیست محیطی جنگل های لویزان، دره فرحزاد هستند. در بعد هویت فرهنگی هم بیش از ۵۰ موزه و گالری در شهر به چشم می خورد؛ شهری که در بعد هویت اجتماعی هم شاهد تجربه زیسته نسل های مختلف است، اگرچه در این میانه در نگاهی از بعد دیگر، تهران به عنوان یک کلانشهر پر جمعیت و پایتخت ایران با چالش هایی مانند ترافیک آلودگی هوا، کاهش تعاملات اجتماعی و احساس بیگانگی برخی شهروندان نسبت به محیط شهری روبه روست. شاید به همین منظور کمپین «تهران دوست داشتنی» یکی از کمپین های تبلیغاتی ای بود که در سال ۱۴۰۳ برگزار شد. کمپینی با هدف بهبود تصویر ذهنی شهر تهران و افزایش حس تعلق شهروندان به این شهر که سعی داشته رابطه ای مثبت و عاطفی با مردم برقرار کند تا باعث تغییر نگرش های منفی در مورد شهر ومشکلات آن شود.

از تبلیغات محیطی تا محتوای تلویزیونی و دیجیتال

اما آیا تهران دوست داشتنی شده است؟ واقعیت این است کمپین تهران دوست داشتنی چهار محور اصلی را دنبال می کند: تغییر نگرش عمومی نسبت به تهران؛ تقویت حس تعلق و دبستگی شهروندان به محل زندگی، نمایش خدمات و دستاوردهای شهرداری به زبان شهروند محور و حرکت به سوی ساخت برند شهری از طریق روایت زیبایی ها و ظرفیت های تهران. البته شهرداری در این عرصه اقداماتی میدانی هم داشته از تبلیغات محیطی تا محتوای تلویزیونی و دیجیتال. شهرداری تهران در سطح معابر اصلی، میادین، پل ها و ایستگاه های مترو بیلборدهایی نصب کرده با شعار «تهران دوست داشتنی»، البته در کنار تصاویری از مشاهیر تهرانی، آثار معماری شاخص یا خدمات جدید شهرداری هم بهره برده. هرچند همه اتوبوس های جدیدی که اخیراً وارد ناوگان حمل و نقل شهری شده اند با شعارهایی مثل «این اتوبوس با پول مالیات و عوارض شما خریداری شده است» یا به شعار «تهران دوست داشتنی» مزین شده اند. در مورد اتوبوس ها گویی شهرداری به دنبال تقویت اصل شفافیت مالی و دیگری القای حس مشارکت مردم در ساخت و زیباسازی شهر بوده است. نوسازی بلوارها در نقاط مختلف شهر، کاشت مجدد درختان، نصب چراغ های تزئینی و روشنایی جدید که با پرچم ها و آویزهای حاوی شعار کمپین تزئین شده اند هم بخشی دیگر از این برنامه است.

امیدواریم به سرمایه های انسانی، تاریخی و طبیعی شهر پرداخته شود

بنابر گفته های مهدی بابایی، رئیس کمیته ایمنی شورای شهر به «شهروند» یکی از موضوعاتی که باید در شهرها بیشتر به آنها پرداخته شود بحث تعلق خاطر شهروندان به شهرشان است. بابایی می گوید: «با توجه به برخی مطالعاتی که در این حوزه انجام شده، تعلق خاطر به شهر در سطح پایتخت پایین آمده بود.» رئیس کمیته ایمنی شورای شهر ادامه می دهد: «این اقدام شهرداری خوب و پسندیده بود و امید داریم با این کمپین بتوان قسمتی از سرمایه های شهری که شامل سرمایه انسانی، تاریخی، طبیعی و... است، پرداخته شود تا در ادامه شاهد تعلق خاطر شهروندان نسبت به شهر باشیم. او بر این باور است این اقدام اخیر شهرداری قسمت کوچکی از سرمایه انسانی شهر را به نمایش گذاشته است.

وزیر آموزش و پرورش اعلام کرد

عدالت آموزشی در دستور کار دولت

تراز، تصریح کرد: توسعه فضا و کیفیت آموزشی با اجرای مدرسه تراز به یکدیگر متصل هستند و همگی در قالب توسعه کیفیت و فضاهای آموزشی در حال اجرا است.

وی بر رصد دائمی این طرح و بررسی مشکلات و کاستی ها بر سر راه این پروژه تأکید کرد و گفت: نیازمند برنامه عملیاتی در استان ها هستیم تا با بررسی روند و رویکرد انجام طرح به صورت مستمر در جریان اقدامات قرار بگیریم همچنین نیازمند شبکه سازی های متعددی در سراسر کشور در حوزه کیفیت آموزشی هستیم. وزیر آموزش و پرورش به ضرورت مستندسازی مسیر اجرای طرح در رسانه ها تأکید کرد و گفت: با تصویر کشیدن اقدامات، مخاطبین به طور کامل در جریان برنامه های عملیاتی قرار می گیرند.

اتفاقات مهم و قابل توجهی در شرف انجام است؛ بنابراین نیازمند تجمیع گزارش نتایج و دستاوردها هستیم. کاظمی با اشاره به اینکه در حوزه فضا و تجهیزات آموزشی، نیازمند اطلس نیازها و نقشه راه و اقدامات عملیاتی هستیم، افزود: مدیران مرتبط با این پروژه موظف هستند گزارش لحظه ای از اقدامات در دست انجام را ارائه دهند تا مشخص شود که چه مقدار از مسیر را پیموده ایم. وزیر آموزش و پرورش با اشاره به ضرورت ارائه گزارش مدون از اقدامات تیم های جهادی، افزود: در حوزه فضا و کیفیت نیازمند گزارش اقدامات هستیم چون نقشه و طراحی آن از چندی پیش مشخص شده است؛ بنابراین همت مدیران مربوط باید بر اقدامات عملیاتی در این حوزه ها باشد. کاظمی با اشاره به اجرای الگوی مدرسه

وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه عدالت آموزشی از موضوعات مهمی است که در دستور کار دولت قرار دارد، گفت: استقرار الگوی مدرسه تراز با برنامه ریزی راهبردی و پشتیبانی مدیران مدارس سرعت می گیرد. علیرضا کاظمی روز گذشته در نشست کارگروه توسعه عدالت آموزش، فضا و کیفیت آموزشی بر هم افزایی و همراهی تیم اجرای پروژه توسعه عدالت آموزشی تأکید کرد و افزود: این مهم خواسته رئیس دولت است و همه برای اجرای آن باید همصدا باشیم تا یک بار برای همیشه مشکلات نظام تعلیم و تربیت رفع شود و برای دست یافتن به این هدف، نیازمند انسجام بالا در وزارت آموزش و پرورش هستیم. وی با تأکید بر اینکه باید گزارش دقیقی از دستاوردها در حوزه فضا و تجهیزات ارائه دهیم، اظهار کرد: